

Predikan av Jenny Arnerlöf Juldagen 2020

Vår förtrogenhet med Julevangeliet gör oss lätt blinda för dess stora drama. Ytterligheter av olika slag möts i dessa verser och bjuder på en berättelse som är minst sagt magisk. Kejsaren, världens mäktigaste man, satt långt borta i Rom och ville veta omfattningen av sin förmögenhet så med en befallning från honom fick alla i riket ta sig till staden av sin härkomst. För Josef och Maria innebar det en resa av cirka 150 km. Och stilla och så oförmärkt, långt ifrån maktens hemvister, i en nästintill okänd stad bröt evigheten in i tiden när Kristus föddes till världen i Betlehem.

För drygt två tusen år sedan fick världen en omöjlig gåva. Det var en gåva som vi hade stort behov av, men som vi inte hade kunnat föreställa oss att önska. En undermålig liknelse för mig är året då jag fick ett armbandsur från mina föräldrar. Jag blev initialt mycket besviken men med tiden blev jag förälskad i den. Jesus matchade inte riktigt någons förväntningar av en frälsare. Fäderna och profeterna i Gamla Testamentet gav vägledande glimtar av vad som skulle önskas, men de var fragment av en större bild. Profeten Jesaja var den som kom närmast. Men Jesus och det sätt han kom till världen var något som ingen av oss hade kunnat hitta på i förväg. Himmels sätt att agera och se på tillvaron är så olik jordens sätt.

Gud hade all makt och möjlighet att träda in i världshistorien på alla möjliga sätt, men han valde att komma inkognito, sårbar som en bebis, hjälplös, naken, värnlös, under ödmjuka förhållanden med tillsynes obetydliga människor som föräldrar. Tillsynes säger jag för att det finns inga obetydliga människor. Det är en av Julevangeliets viktiga läror för oss.

Vår värld sätter ofta likhetstecken mellan orden 'mäktig' och 'viktig'. Den drivs av en hunger för stora kraft- och styrkeuppvisningar, och den är besatt med kändisskap och materiell framgång. Berättelser om människor som stiger till toppen är berättelser som säljer. Men Julevangeliets magi

och hopp ligger i en motsatt rörelse. Den högsta, Gud allsmäktig, steg ner från en topp som är mänskligt sett omöjligt att uppnå och gjorde sig maktlös för kärlekens skull. Julevangeliet ifrågasätter världens antaganden, och den ber oss att tänka ett varv till om vad vi anser vara viktigt, mäktigt och framgångsrikt.

Om vi kunde fråga en människa i deras tid vem som var viktigare, Maria eller Kejsare Augustus, hade svaret självklart varit Kejsaren. På hans meritförteckning hade han åstadkommit en politisk stabilitet som var beundransvärd i sin tid men som säkrades genom våld och upprätthölls genom hot av våld. Romarrikets fred var, som världsfred i vår egen tid, fragil och verkställd genom militär styrka. Det är en tunn skugga av freden som änglarna sjöng om och som Gud i Kristus vill fylla vår värld och våra liv med.

Fyra gånger i dagens texter har vi fått höra namnet David, Israels legendariske och älskade Kung. David, liksom Jesus, var ju också en osannolik kandidat för kung. Han var den yngsta bland Jishajs sju söner; en herde och den sista som presenterades för profeten Samuel när han kom för att smörja en av sönerna till kung. Samuel antog att en av de äldre, starkare och därmed viktigare, bröderna skulle bli kung. Men Gud förmanade profeten Samuel med orden "Herren ser med andra ögon än människor: människor ser till det yttre, men Herren ser till hjärtat." David hade ett hjärta för Gud, han hade en herdes hjärta. Men inte ens David förstod hur Guds hjärta för världen såg ut.

Gång på gång under Bibelns berättelse och hela vägen fram till vår egen tid, tenderar människor att tänka på Gud i termer av världens makt. Men Julevangeliet markerar början av Guds fullaste uppenbarelse av sitt hjärta för världen. Guds hjärta och vilja för världen är förvandling och återupprättelse till ett tillstånd av frid. Frid vunnit genom förlåtelse,

delning, självförnekelse och omsorg för det som är svagt. Gud vill se de högt uppsatta och de lägsta förenade i häpnadsväckande lovsång om allt det goda Gud har gjort och gör. Änglarnas och herdarnas lovsång symboliserade godheten i en sådan ordning.

Jesus ägnade mycket av sin undervisning åt att få människor att tänka annorlunda kring vad som var viktig. Han talade ofta om saker som är så små att de är nästan obefintliga, som jäst, salt, och senapsfröer som om han vill hjälpa oss att tänka i andra riktningar. Och när han uppmanar oss att bli som barn, tänker vi sällan på det faktum att han har en djupare förståelse av vad det innebär än vi ofta kommer ihåg. Gud i Kristus har så mycket att lära oss om livets gåva och vad som är viktigt.

Frågor om vem och vad som är viktigt brottas vi fortfarande med i vår egen värld. Under den senaste månaden har vi fått lyssna till ovanligt många press-träffar från regeringen och myndigheter som avslöjar bristerna i vår uppfattning av vår egen vikt. Gång på gång har vi fått höra "tänk inte att du är undantaget till reglerna". Det kan tolkas som om vi alla drabbats av arrogans och tycker att just vi är viktig och bör få vara undantaget till riktlinjerna att begränsa våra aktiviteter. Det kan finnas en strof av det bland oss, men min känsla är att vi har drabbats av en djupare missuppfattning där ingen av oss förstår vår egen vikt och signifikans. Vår bristande förståelse av vår egen signifikans syns bland annat i vår minskade delaktighet i idéburna och samhällsviktiga institutioner. Julens gåva påminner oss om det stora värdet som Gud har gett oss.

Guds val att bli en av oss i Kristus bekräftade en gång för alla hur värdefull, betydelsefull och viktigt varje människas liv är; oavsett ålder, status, kön eller någon annan egenskap. Det vi gör med våra liv är viktigt – det är vår gåva till Kristus och till varandra.

Jesus ankomst till världen var lika tyst och lika förvandlande som en soluppgång. Ljuset av hans kärlek är hoppets härliga stråle som går genom vår mörka värld. Den stora förvandlingen som började i Betlehem för 2000 år sedan pågår än idag. Det pågår varhelst människors handlingar vittnar om den stora kärleken som lämnade sin säkra och privilegierade plats och steg ner som en gåva till en värld i desperat behov. Och det pågår i oss när vi medger och hoppas att Jesus liv blir formad i oss.

Gud frälser och förändrar vår värld från insidan och utåt. Först i Maria, där Guds ord blev människa men också i var och en av oss som välkomnar Jesus att forma vårt liv. Julevangeliet är en paradox, vilket jag älskar.

Narnia böckernas drottning Lucy har så elegant formulerat paradoxen att, "i vår värld rymde ett stall en gång något under sitt tak som var större än hela vår värld." Det är också en paradox att våra liv liknar Betlehems stall i det att vi också kan ge plats för Jesus i vårt innersta liv och rymma en kärlek som är större än hela vår värld.

Gud väljer att åstadkomma sitt arbete i världen via tysta och till synes obetydliga sätt för det mesta. Det kan vara lätt att missa om vi inte är uppmärksamma. Guds tysta revolution pågår runt omkring oss hela tiden. Hans plan att övervinna ont med gott och fylla mörkret med ljus bröt in i jordens liv på ett revolutionärt sätt när Jesus föddes.

Idag är det jul och vi har samlats efter bästa förmåga så här för att minnas och tacka Gud för den underbara gåvan som han har gett oss i Kristus. Jag hoppas att vi alla vågar öppna och värna om den gåvan. Livet med Jesus är den största gåvan vi någonsin kan få. Den bästa gåvan vi kan ge till Jesus och till varandra är den personen vi blir eller vad vi gör med våra liv. När vi skapar plats för Jesus i våra liv, förvandlas vårt hjärta över tiden till en tron som passar Jesus, kung över himmelen och jorden. Jag önskar er en jul välsignad med Jesus frid. Amen.